

Desigualtat educativa a l'estiu

Arriba l'estiu, i amb aquesta estació un llarg període de vacances escolars que afecta directament un milió i mig d'infants i adolescents del nostre país i la pràctica totalitat de la vida de les famílies.

Dotze setmanes, tres mesos, una quarta part de l'any. Un 25% del temps de la vida dels nois i noies. La simple dada quantitativa ens informa de la magnitud de la qüestió i de la importància de definir què han de fer i en quines condicions han de viure els infants i adolescents aquest temps no escolar.

L'estiu, un temps de desigualtats i segregació. La realitat és que hi haurà molts estius diferents, radicalment desiguals, en funció dels pressupostos i dels contextos socio-culturals de cada família.

Una part dels infants marxaran de colònies al mes de juliol, faran una estada a l'estranger, coneixeran indrets i llengües diferents o faran activitats artístiques. Estaran atesos per monitors formats que vetllaran pel seu bon desenvolupament personal. Després, a l'agost, gaudiran de les vacances amb els seus pares, en un ambient sa i estimulador, al medi natural i lluny de la ciutat.

Hi haurà, però, altres estius, els d'aquells nois i noies que no tindran vacances ni una setmana, que es quedaran al juliol i a l'agost a la ciutat. Passaran les tardes i els vespres sense poder gaudir de cap proposta estimulador; més aviat aniran sobrevivint a l'estiu en un entorn més aviat advers i sense activitats educatives ni referents positius.

Els factors socioeconòmics condicionen l'accés a unes activitats que

avui vénen regulades pel mercat i sobre les quals les polítiques públiques intervenen de manera secundària.

L'escola, poc o molt, iguala les oportunitats educatives, ja que la universalitat i la gratuïtat estan garantides per a tots els infants fins als setze anys. Això és així i la recerca ho confirma, particularment fins als dotze anys. És en el temps de lleure i en especial a les vacances de l'estiu quan es produeixen i s'amplifiquen les desigualtats.

El valor i la qualitat educativa en el lleure. La comunitat educativa, els experts i el món de la recerca coincideixen que molts aprenentatges significatius, l'adquisició de determinades competències, l'educació de valors i, fins i tot, l'accés als coneix-

CARLES BARBA

VICEPRESIDENT DE FUNDESPLAI

Hi haurà infants que sobreviuran a l'estiu en un entorn sense referents positius

tit que només poden accedir a determinades oportunitats educatives alguns segments de la població.

La paradoxa de la política educativa centrada en l'escola. La paradoxa és que, malgrat que sabem tot això, les polítiques públiques educatives segueixen centrades pràcticament en exclusiva en l'escola i durant el temps lectiu del curs escolar. De fet, l'antic departament d'Educa-

ció va passar a anomenar-se departament d'Ensenyament, es van suprimir totes les dotacions per a activitats extraescolars i de casals d'estiu i es va decidir tancar els instituts públics a les tres sense donar resposta al que passava en la vida dels adolescents a les tardes.

Tanmateix, això es produeix de manera desigual. Alguns autors, com César Coll, asseguren fins i tot que és en el lleure on s'està produint cada vegada més la "privatització" de la "personalització educativa", en el sentit que només poden accedir a determinades oportunitats educatives alguns segments de la població.

ció va passar a anomenar-se departament d'Ensenyament, es van suprimir totes les dotacions per a activitats extraescolars i de casals d'estiu i es va decidir tancar els instituts públics a les tres sense donar resposta al que passava en la vida dels adolescents a les tardes.

A les portes de l'estiu, la responsabilitat pública queda delegada a partir de Sant Joan en les famílies i les seves circumstàncies.

Incorporar el lleure al debat de la transformació educativa. Catalunya viu amb intensitat el debat sobre la transformació educativa des de molts àmbits i perspectives. Els objectius que persegueixen les propostes de canvi disruptiu parlen d'avançar alhora en qualitat i equitat, de transversalitats i d'itineraris de personalització, de superar murs entre l'àmbit lectiu i el no lectiu, d'obrir l'escola a l'entorn, de treballar amb equips de mestres i professionals diversos, d'implicar pares i mares en el procés educatiu. Parlen sobretot de situar els infants i adolescents en el centre i com a protagonistes del seu procés educatiu.

¿Podem abordar el debat educatiu obviant una quarta part del calendari anual dels infants i d'una significació tan gran com l'estiu? Si volem tenir èxit en el repte de la transformació educativa ens cal atendre tots els temps educatius dels infants. Si volem guanyar la batalla de l'equitat i la igualtat d'oportunitats, caldrà incorporar a l'agenda educativa del nostre país la qüestió de les vacances escolars, veure com garantim un lleure educatiu per a tots els infants i que les oportunitats educatives a l'estiu estiguin a l'abast de tothom.

PERE VIRGILI

CARTES I MISSATGES

Nosaltres som el somni

Estimada Muriel, ara que no hi ets em vull recordar de les teves paraules.

"La causa de la independència de Catalunya no és contra res ni contra ningú. És a favor d'una vida millor per a tothom".

"Sapiguem estar a l'altura del repte que ens hem marcat. Des del record a tots aquells que ens van precedir en aquesta lluita i des de l'esperança en les generacions que ara pugem".

"Som aquí per construir un país més lliure, més just i més digne, on tothom hi tingui cabuda".

"No som aquí per buscar un somni. Nosaltres som el somni".

NÚRIA TAULATS I ROMANS
GIRONA

Paral·lelismes entre el Regne Unit i Catalunya

Les motivacions del Brexit són moltes i variades, com també són moltes i variades les motivacions de la tendència separatista a Catalunya. Arguments sen-

timentals, sociològics i econòmics són els motors de les dues iniciatives. Només l'escassa presència de la xenofòbia en el cas català pot diferenciar-les.

Anglaterra, en voler ampliar i aprofundir les seves aptituds culturals, sociològiques, financeres i tècnico-industrials, s'ha trobat amb antics i limitacions a la resta d'estats europeus (Brussel·les, en resum), que, afegits als arguments xenòfobs i populistes, han fet virar el referèndum cap a la sortida de la UE.

Catalunya, en les seves tendències separadores, comporta escassos vestigis de xenofòbia, en part gràcies a la pluralitat de la seva ciutadania. Però, salvant distàncies de temps i dimensions, les seves raons, els seus fonaments genèrics, no s'allunyen gaire dels motius exposats pels votants del Brexit.

L'estat espanyol hauria d'aprendre la lliçó, entendre que el temperament col·lectiu dels catalans difícilment accepta limitacions de responsabilitats, quan el seu poble vol ser motor d'activitats i iniciatives, sol o conjuntament amb la resta de pobles ibèrics. No voler

entendre això pot comportar situacions similars a la del Brexit, en què tots hi podríem sortir perdent.

JAUME VALLÉS MUNTADAS
SANT ADRIÀ DE BESÒS

Filem prim

Jo sempre he sentit a dir que la ignorància del dret no eximeix de complir-lo. El que no he sentit ni llegit mai és que un delictes d'estafa, per exemple, o de malversació de diners públics es justifiqui dient que l'autor tenia problemes de salut mental. En canvi, un homicidi sí que es justifica sovint dient que el seu autor patia un trastorn mental. Pel que sembla, aquesta mena de delictes no tenen el mateix prestigi que els de la gent que s'enriqueix per mitjà de la bona fe dels altres, i s'associen a un desordre i a una impulsivitat que la gent, erròniament, atribueix als malalts mentals, amb la complicitat dels mitjans de comunicació.

Aquesta ignorància fa que moltes persones amb malaltia mental hagin de mesurar les seves paraules i els seus ac-

tes en públic per por que no s'interpretin correctament, la qual cosa els suposa un esforç afegit al de suportar la seva malaltia. Potser seria el moment de donar-los l'oportunitat d'explicar en públic tot el seu patiment.

XAVIER MARTÍ GARCÍA
BARCELONA

Literatura catalana

Si la literatura catalana vol tenir futur ha de fer dues coses: promocionar autors nous en tots els gèneres i traduir-los. Mentre no fem això seguirem perdent pes en el mercat editorial i ens haurem de conformar a llegir només tot allò que ens arribi de fora. És així de senzill.

JOSEP CASTELLVÍ
MANRESA

Les cartes enviades pels lectors han de tenir un màxim de 1.000 caràcters. El diari es reserva el dret de resumir-les. Els seus autors hi han de fer constar nom i cognoms, adreça postal i electrònica, número de carnet d'identitat i un telèfon de contacte. Les cartes no es respondran.

Podeu expressar-vos al diari a través de la web www.ara.cat, i per les següents vies:

[@diariARA](https://www.facebook.com/diariARA) [facebook.com/diariARA](https://www.facebook.com/diariARA) [@cartes@ara.cat](mailto:cartes@ara.cat) Carrer Diputació, 119, 08015, Barcelona Fe d'errades: opinio@ara.cat

